

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W SUWAŁKACH NA 2015 ROK

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są:

- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku** wraz z późniejszymi zmianami (zwana dalej ustawą o wychowaniu w trzeźwości),
- **Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku** wraz z późniejszymi zmianami (zwana dalej ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii),
- **Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku** wraz z późniejszymi zmianami,
- **Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016,**
- **Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015.**
- **ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 roku,**
- **uchwały nr X/73/2011 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Suwałkach do 2016 r.,**
- **uchwała nr XXXVI/373/2013 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie uchwalenia miejskiego programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Suwałki na lata 2013 – 2015.**

Program diagnozuje obszary problemowe, określa cele, oraz precyzuje zadania związane z profilaktyką na trzech poziomach: uniwersalnym, selektywnym oraz wskazującym, rozwiązywaniem problemów wynikających z nadużywania środków zmieniających świadomość, w tym napojów alkoholowych, środków psychoaktywnych itp. na terenie Miasta Suwałki.

Program uwzględnia wyniki z raportu badania z 2013 roku pn. „Diagnozy problemów uzależnień od środków psychoaktywnych, tj. alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze”, „Badanie dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim”.

Do opracowania niniejszego Programu posłużyły również materiały:

- wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2014 roku”,
- wyniki z ogólnopolskiego badania ankietowego realizowanego w 2011 r. w ramach Europejskiego Programu Badań Ankietowych w Szkołach (ESPAD),
- wnioski z PARPA z 2008 r. „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce”,
- raport Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z 2008 r. „Krzywdzenie dzieci w Polsce”,
- raport Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie z 2009 r. pn. „Monitorowanie zachowań ryzykownych młodzieży. Badania ankietowe”,
- sprawozdanie z działalności Komendanta Miejskiego Policji w Suwałkach o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego za 2013 r.,
- założenia Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015.

Niniejszy program uwzględnia także opinie i wnioski Suwalskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, organizacji społecznych, instytucji oraz osób zajmujących się zawodowo profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom oraz problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wykaz niektórych skrótów użytych w programie:

CIS - Centrum Integracji Społecznej,

DDA - Dorosłe Dzieci Alkoholików,

DDD – Dorosłe Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych,

KBPN - Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii w Warszawie,

KMP - Komenda Miejska Policji w Suwałkach,

IW - Izba Wytrzeźwień w Suwałkach,

MKRPA - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach,

MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach,

NGO - organizacje pozarządowe oraz kościelne osoby prawne i prowadzone przez nie jednostki organizacyjne,

PARPA - Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie,

PP-P - Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Suwałkach,

SM - Straż Miejska w Suwałkach,

UM - Urząd Miejski w Suwałkach,

WOWiS - Wydział Oświaty, Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach,

WS - Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach,

SP SP ZOZ - Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach,

ZS - zespoły szkół w Suwałkach,

ZOZ – zakłady opieki zdrowotnej w Suwałkach.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE SUWAŁKI

Stan problemów alkoholowych i narkotykowych występujących na terenie Miasta Suwałk w latach 2011 – 2013

1. Dystrybucja alkoholu

1.1 W 2013 r. wydano łącznie 262 zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Suwałki:

Liczba wydanych zezwoleń w poszczególnych kategoriach w latach 2011-2013

Kategoria	Rok (ilość punktów)		
	2011	2012	2013
do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	102	99	105
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu	74	67	75
powyżej 18% zawartości alkoholu	74	63	82
Łącznie	250	229	262

Źródło: Urząd Miejski w Suwałkach.

1.2 W 2013 r. na terenie Miasta Suwałki funkcjonowało ogółem 196 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 138 w detalu i 58 w gastronomii.

W stosunku do lat 2012 i 2011 nastąpił spadek ogólnej liczby punktów sprzedaży detalicznej. Nastąpił również spadek liczby sklepów i liczby lokali gastronomicznych sprzedających napoje alkoholowe.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Mieście Suwałki

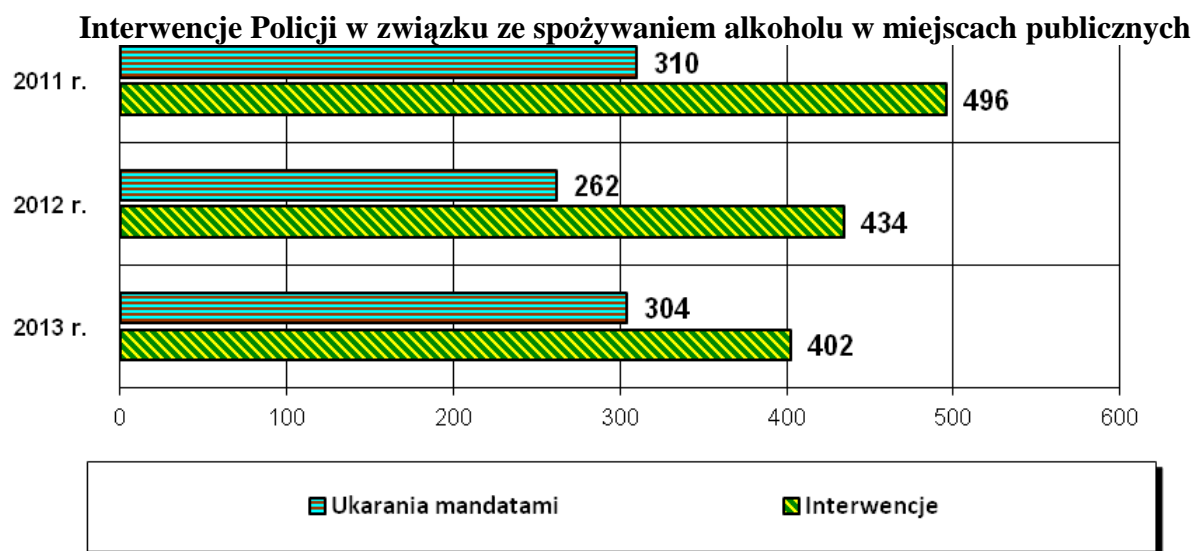
Lata	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych		
	ogółem	sklepy	lokale gastronomiczne
2011	209	146	63
2012	206	142	64
2013	196	138	58

Źródło: Urząd Miejski w Suwałkach

2. Naruszenie prawa i porządku publicznego w związku z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków

2.1. Komenda Miejska Policji w Suwałkach w 2013 r., w związku z realizacją zadań wynikających z realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, podjęła interwencje w następujących obszarach:

- zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych – 402 interwencje, 304 osób ukaranych mandatami.

- zakaz sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim – nie było takiego postępowania (podobnie jak w latach 2011 i 2012).
- przestępstwa drogowe – kierowanie pojazdów pod wpływem alkoholu:
 - zatrzymani nietrzeźwi kierujący – 433 osób,
 - zatrzymani za kierowanie pojazdem po użyciu alkoholu – 78 osób,

Przestępstwa drogowe – kierowanie po spożyciu alkoholu

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Przestępstwa drogowe	622	568	511

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

Od 2011r. odnotowuje się tendencję spadkową przestępstw drogowych polegających na kierowaniu pojazdami po spożyciu alkoholu.

2.2. W 2013 r. Komenda Miejska Policji w Suwałkach wszczęła ogółem 83 przestępstw naruszających przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Źródło: Sprawozdanie Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach za 2013 r.

W ostatnich 3 latach w Suwałkach przestępczość narkotykowa, przy nieznacznych wahaniach utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

2.3. Policja w 2013 r. na terenie Miasta założyła 173 „Niebieskie Karty” wszczynające procedurę podjęcia interdyscyplinarnych działań interwencyjno-pomocowych wobec osób uwikłanych w przemoc w rodzinie. Udzielono 13 odpowiedzi na listy przesyłane drogą e-mailową na skrzynkę stop.przemocy@suwalki.policja.gov.pl, jak też w kontakcie indywidualnym z koordynatorem – 106 porad. W „Niebieskim Pokoju” w 2013 r. odbyło się 41 przesłuchań dzieci uwikłanych w przemoc w trybie posiedzeniowym, poddano 9 osób diagnozie biegłego psychologa w tym 5 osób nieletnich.

Procedura wszczęcia „Niebieskiej Karty” przez Policję w Suwałkach

	Lata		
	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Procedura „Niebieskiej Karty”	350	195	173

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

Tabela wskazuje na utrzymującą się tendencję spadkową wszczynania procedury „Niebieskiej Karty”. Wskazywać to może na większą skuteczności działań przedstawicieli różnych służb wchodzących w skład grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opartej na zasadzie interdyscyplinarności tych służb oraz większej świadomości i zaradności osób doświadczających przemocy w rodzinie.

2.4. W 2013 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej w Suwałkach podjęli 447 interwencji dotyczących naruszania zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, wystosowali 322 pouczenia, nałożyli 117 mandatów karnych oraz skierowali 8 wniosków o ukaranie do Sądu w Suwałkach. Do miejsca zamieszkania oraz do Izby Wytrzeźwień i podmiotów leczniczych dowieziono łącznie 95 osób nietrzeźwych.

Interwencje Straży Miejskiej w Suwałkach w związku z naruszaniem zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych

Lata	Interwencje	Pouczenia	Mandaty	Wnioski do Sądu	Przewóz osób nietrzeźwych do IW, miejsca zamieszkania, podmiotów leczniczych
2011 r.	404	284	113	7	121
2012 r.	610	422	173	13	115
2013 r.	447	322	117	8	95

Źródło: Straż Miejska w Suwałkach

Powyższa tabela wskazuje, że od 2011 r. następuje systematyczny spadek interwencji oraz przewozu Strażą Miejską osób do Izby Wytrzeźwień. Natomiast ilość pouczeń, nałożonych mandatów, wniosków kierowanych do Sądu w 2013 r. zmalała w porównaniu do 2012 r.

Wspólnie z przedstawicielami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Straż Miejska przeprowadziła 11 kontroli w 44 placówkach handlowych podających/sprzedających alkohol oraz 10 oględzin w 16 placówkach.

2.5. W 2013 roku w Izbie Wytrzeźwień w Suwałkach odnotowano ogółem 2 451 pobyty osób nietrzeźwych. 2 148 osób to mieszkańcy Suwałk. Około jednej trzeciej pobytów w Izbie to wielokrotne pobyty tych samych nietrzeźwych, bezdomnych osób.

Liczba osób nietrzeźwych w Izbie Wytrzeźwień w Suwałkach

Lata	Liczba osób nietrzeźwych			
	ogółem	mężczyźni	kobiety	nieletni
2011	2362	2222	132	9
2012	2438	2307	127	4
2013	2451	2316	131	4

Źródło: Izba Wytrzeźwień w Suwałkach

W stosunku do roku 2012 o 13 wzrosła liczba osób nietrzeźwych w Izbie Wytrzeźwień w Suwałkach. Liczba nietrzeźwych kobiet i mężczyzn w stosunku do roku ubiegłego wzrosła, natomiast liczba nieletnich utrzymuje się na tym samym poziomie jak w roku 2012.

3. Mieszkańcy Suwałk objęci niektórymi działaniami terapeutycznymi

3.1. W Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach w 2013 r. leczyło się 151 pacjentów, w tym 90 uzależnionych od narkotyków (z tego 20 nieletnich) i 61 osób współuzależnionych, udzielono 983 porady, wystawiono 20 skierowań do ośrodków stacjonarnych i na oddziały detoksykacyjne.

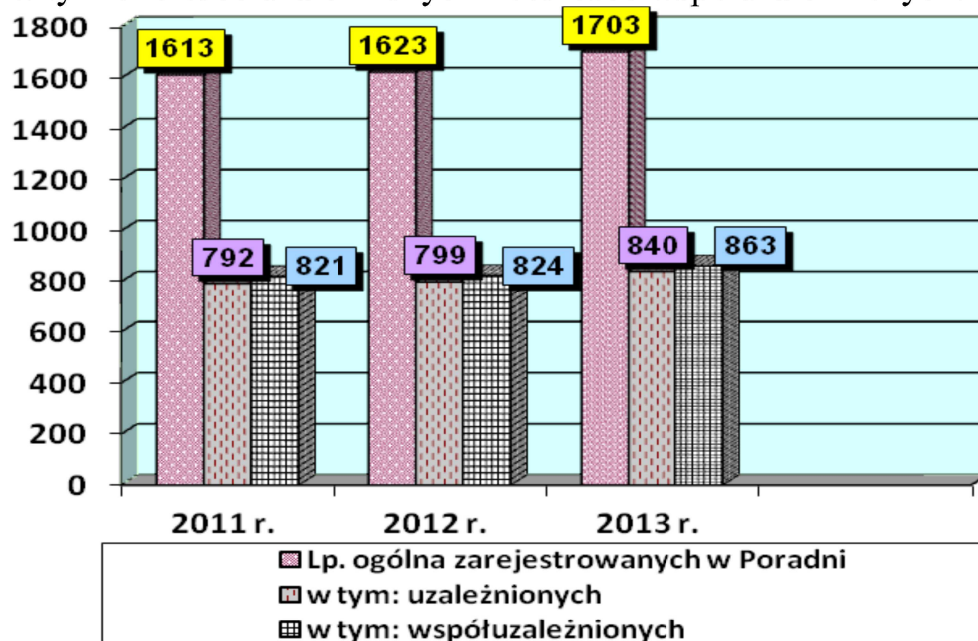
Liczba osób leczących się w Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych

	Lata			
	2011	2012	2013	
Liczba pacjentów	- uzależnionych od narkotyków, w tym:	95	90	90
	- nieletnich	17	37	20
	- współuzależnionych	70	65	61
	Ogółem:	165	155	151
Ilość udzielonych porad	1237	1324	983	
Ilość wystawionych skierowań	9	26	20	

Źródło: Poradnia Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ

Jak wynika z zestawienia, liczba pacjentów leczących się w Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku 2012. Znacząco zmniejszyła się też liczba udzielonych porad i wystawionych skierowań do ośrodków stacjonarnych i na oddziały detoksykacyjne.

Do końca 2013 roku w Poradni zarejestrowanych było 1703 osób, w tym 840 osób uzależnionych i 863 osób współuzależnionych.

Liczba osób zarejestrowanych i korzystających nadal z pomocy Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach ma tendencje lekko wzrostową. Dynamika wzrostu ogółu zarejestrowanych w Poradni z 2013 r. do 2012 r. jest na poziomie – 4,7 %.

Należy zwrócić uwagę, że liczba osób współuzależnionych jest wyższa od liczby osób uzależnionych.

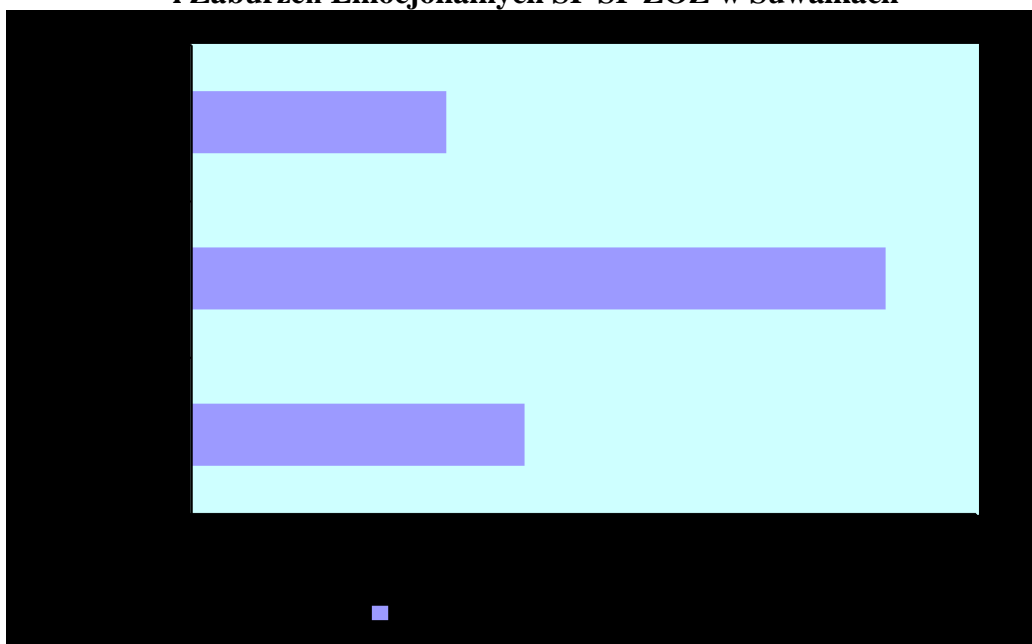
Wśród prowadzonych przez Poradnię działań z zakresu profilaktyki wymienić należy:

- spotkania edukacyjne z uczniami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych dotyczące zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych,
- spotkania edukacyjne z rodzicami uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych dotyczące zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych,
- współpracę z pedagogami i psychologami szkolnymi,
- udostępnienie materiałów edukacyjnych młodzieży i ich rodzicom, szkołom oraz innym instytucjom,
- audycje radiowe o tematyce uzależnień.

Według oceny specjalistów z Poradni powyższe działania cieszą się zainteresowaniem szkół. Prowadzone w 2013 r. zajęcia z młodzieżą pokazały, że ich wiedza dotycząca substancji psychoaktywnych opiera się często na fałszywych przekonaniach, przesłankach dotyczących nieszkodliwości narkotyków, zwłaszcza pozyskanych z konopi indyjskich (marihuana).

3.2. W 2013 r. na Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ przyjęto 885 pacjentów z czego 197 na Pododdział Terapii Uzależnienia od Alkoholu oraz 688 na Pododdział Detoksykacji.

Liczba pacjentów przyjętych na Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ w Suwałkach

W 2013 roku odnotowano spadek niemal do poziomu roku 2011 liczby pacjentów przyjętych na Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych. Należy nadmienić, że część pacjentów korzystała z usług niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej i placówek mających siedzibę poza Suwałkami.

3.3. Od 2011 r. Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ odnotowuje stały spadek liczby osób uzależnionych i współuzależnionych.

Liczba pacjentów korzystających z usług Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ

Pacjenci	Rok	2011 r.	2012 r.	2013 r.
uzależnieni		753	650	584
współuzależnieni		290	223	196
Łącznie		1043	873	780

Źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ w Suwałkach

Spadek liczby korzystających z usług Poradni może wynikać z tego, że wiele osób uzależnionych i współuzależnionych korzystało również z ofert terapeutycznych innych podmiotów leczniczych takie jak prywatne gabinety lub też wyjeżdżali do innych ośrodków leczniczych adekwatnych do ich potrzeb.

3.4. W 2013 r. w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu leczenie podjęło 120 pacjentów uzależnionych od alkoholu, w tym 23 kobiet.

Liczba pacjentów, którzy podjęli leczenie w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Liczba pacjentów, którzy podjęli leczenie	106	116	120

Źródło: Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Suwałkach

W 2013 roku nieznacznie wzrosła liczba osób podejmujących leczenie odwykowe na oddziale dziennym. Według opinii pracowników Oddziału pacjenci korzystający z Oddziału twierdzą, że nie mogą się leczyć, bo muszą pracować, boją się też utraty pracy ze względu na zbyt długie zwolnienia lekarskie.

3.5. Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło w 2013 r. 64 wnioski o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

Dane liczbowe dotyczące postępowań prowadzonych przez MKRPA w Suwałkach

	2011	2012	2013
Liczba nowych wniosków, które wpłynęły do MKRPA	137	139	60
Liczba wniosków skierowanych do sądu	155	116	65
Liczba spraw umorzonych	63	62	39

Źródło: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach

W 2013 r. liczba nowych wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego znacząco zmniejszyła się w stosunku do roku ubiegłego. Zmniejszyła się również znacząco liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego – osoby, wobec których wszczęto postępowanie o zobowiązanie do leczenia odwykowego zostały skutecznie zmotywowane i podjęły leczenie bez konieczności kierowania wniosków do sądu.

4. Zasoby lokalne umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w Suwałkach

Są to następujące jednostki:

- 1) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach,
- 2) Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach, w tym:
 - Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu,
 - Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych,
 - Poradnia Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych.
- 3) Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu,
- 4) Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa - Centrum Interwencji Kryzysowej,
- 5) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym:
 - Dział Pomocy Kryzysowej, w tym całodobowy hostel dla 13 osób doświadczających przemocy w rodzinie,
 - poradnictwo prawne i psychologiczne z zakresu przeciwdziałania przemocy,
 - grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy,
- 6) Suwalskie Stowarzyszenie „Wybór”,
- 7) Suwalskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Filar”,
- 8) Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat”,
- 9) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- 10) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach,
- 11) Fundacja PROMETEUSZ,
- 12) Stowarzyszenie Aktywności Społeczno – Artystycznej „Nie Po Drodze”
- 13) Grupy AA i AL.- ANON,
- 14) Komenda Miejska Policji w Suwałkach,
- 15) Straż Miejska w Suwałkach,
- 16) Izba Wytrzeźwień w Suwałkach,
- 17) Sądy, kuratorzy sądowi,
- 18) Prokuratura Rejonowa w Suwałkach,
- 19) Świetlice środowiskowe prowadzone przez:
 - Parafię Rzymskokatolicką św. Aleksandra,
 - Fundację Rozwoju Inicjatyw Społecznych „WIDOK”
 - Zgromadzenie Sióstr Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus,
 - Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci „Przystań”,
 - Spółdzielnię Socjalną „Perspektywa”,
 - ORATORIUM św. Jana Bosko,
- 20) Przedszkola, szkoły, placówki oświatowe i opiekuńczo – wychowawcze,
- 21) Lokalne, regionalne i krajowe mass media,
- 22) Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Kazimierza Królewicza w Suwałkach
- 23) Suwalska Spółdzielnia Mieszkaniowa.

II. OBSZARY PROBLEMOWE

Na podstawie przeprowadzonych w Suwałkach badań ankietowych w 2013 i 2014 roku, badań ogólnopolskich, danych statystycznych oraz wiedzy i doświadczeń zdobytych w trakcie realizacji Programu w 2013 roku i latach poprzednich można zdiagnozować następujące obszary problemowe:

OBSZARY PROBLEMOWE

Obszar problemowy nr 1:

Szkody zdrowotne, zaburzenia życia rodzinnego oraz naruszenia prawa i porządku publicznego wynikające ze spożywania alkoholu.

Analiza problemu:

- 14% Polaków i 4% Polek pije alkohol w sposób zwiększający prawdopodobieństwo występowania szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych¹
- występowanie zaburzeń psychicznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu,¹
- dominującą kategorią pacjentów we wszystkich placówkach leczenia psychiatrycznego i leczenia uzależnień stanowią mężczyźni,¹
- spożywanie alkoholu przez ciężarne kobiety,¹
- osoby uzależnione, pracujące zawodowo i podejmujące decyzję o leczeniu odwykowym mają utrudniony dostęp do leczenia ze względu na obawę utraty pracy,
- uzależnienia mieszane - pacjenci z zaburzeniami wynikających z używania więcej niż jednej substancji psychoaktywnej,¹
- nietrzeźwość kierowców – pomimo spadku liczby stwierdzonych przestępstw drogowych wynikających z prowadzenia pojazdów po spożyciu alkoholu, nadal na suwalskich drogach porusza się duża liczba nietrzeźwych kierowców,
- rosnąca świadomość występowania choroby alkoholowej i konieczności podjęcia jej leczenia,
- nie przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom do 18 r. ż.³

Obszar problemowy nr 2:

Picie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież.

Analiza problemu:

- badania przeprowadzone wśród uczniów suwalskich szkół w 2013 roku wskazały, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży,²
- alkoholem najczęściej spożywanym przez suwalską młodzież jest piwo,²
- najczęstszym miejscem picia alkoholu przez dzieci i młodzież jest dom kogoś znajomego lub własny,²
- znacząca liczba pijących alkohol dziewcząt i młodych kobiet – tendencja zmierzająca do zrównania wskaźników osiągniętych przez chłopców,¹
- używanie alkoholu przez młodocianych wiąże się między innymi z obniżeniem wieku inicjacji seksualnej, niechcianymi ciążami i ryzykiem zarażenia wirusem HIV,¹
- wzrost przyzwolenia dorosłych na spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie,¹
- łączenie spożywania alkoholu z paleniem marihuany,²

Obszar problemowy nr 3:

Powiększający się problem narkomanii i innych uzależnień.

Analiza problemu:

Z wyników badań przeprowadzonych w Suwałkach w 2013 r. przez firmę Marketing Research World z Gliwic wynika, że:

- wzrost liczby osób mających za sobą doświadczenia związane z używaniem marihuany lub haszyszu²,
- substancją, po którą często sięga młodzież są również lekarstwa uspokajające i nasenne wydawane bez recepty²,
- wzrost liczby uczniów eksperymentujących z wążaniem substancji takich jak kleje i aerozole w celu odurzenia się²,
- głównymi powodami zażywania narkotyków przez młodzież jest ciekawość, chęć sprawdzenia jak smakuje, jak człowiek czuje się po zażyciu²,
- głównym pochodzeniem środków psychoaktywnych jest branie ich w grupie, zakupienie od kolegi bądź otrzymane od starszych znajomych²,
- niewielka świadomość nauczycieli istniejącego wśród ich uczniów problemu przyjmowania substancji psychoaktywnych²,
- zaniżona świadomość młodzieży szkolnej ryzyka jakie za sobą niesie przyjmowanie różnych substancji psychoaktywnych²,

Obszar problemowy nr 4:

Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

Analiza problemu:

- duża liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie korzystających z poradnictwa prawno-psychologicznego,
- zwiększające się zainteresowanie uczestnictwem w grupach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie⁵,
- (w ramach procedury „Niebieskiej Karty” w 2013 r. powołanych zostało 165 grup roboczych, oraz 83 grupy były kontynuowane z lat poprzednich (2011 r. i 2012 r.)⁴,
- w skali roku 2013 prowadzono 248 w ramach procedury „Niebieskiej Karty”⁴,
- odbyły się 904 spotkania grup roboczych oraz 3 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego⁴.

¹ źródło: Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015,

² źródło: Raport z badania wykonany na zlecenie Urzędu Miejskiego w Suwałkach pn: „Diagnoza problemów uzależnień od środków psychoaktywnych, tj. alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze”, realizator Marketing Research World - Gliwice 2013r.,

³ źródło: wyniki badań wykonany na zlecenie Urzędu Miejskiego w Suwałkach z 2014r. pn. „Badanie dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim”, realizator Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie,

⁴ źródło: sprawozdanie z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suwałkach za 2013r.),

⁵ źródło: sprawozdanie Suwalskiego Stowarzyszenia „Wybór” za 2013 r.),

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Głównym celem Programu jest zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów.

Prezentowany Program kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Mieście Suwałki. Wskazuje planowane, długofalowe, wielostronne i skoordynowane działania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Istotnym partnerem Miasta w realizacji zadań Programu są organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe.

System profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych opisany w Miejskim Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2015 rok oparty jest na trzech wzajemnie komplementarnych programach działań realizowanych na różnych poziomach administracji: gminnym, wojewódzkim i narodowym.

IV. ZADANIA PROGRAMU

Cel szczegółowy 1

Ograniczanie rozmiarów szkód zdrowotnych spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych i zażywaniem środków psychoaktywnych

PLANOWANE DZIAŁANIA		WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA WSKAŹNIKÓW	PLANOWANI REALIZATORZY
1.1	Dofinansowanie szkoleń terapeutów w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba szkoleń, - liczba przeszkolonych specjalistów,	sprawozdania	ZOZ, WS
1.2	Dofinansowanie prowadzenia grup wsparcia oraz maratonów dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin,	sprawozdania, dokumentacja	ZOZ, NGO, WS
1.3	Wspieranie programów w zakresie reintegracji społecznej i terapeutycznych dla osób uzależnionych z utrwaloną abstynencją (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin,	sprawozdania, dokumentacja	ZOZ NGO, WS
1.4.	Dofinansowanie utworzenia i działalności Centrum Integracji Społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie lecznictwa odwykowego lub po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba CIS - liczba uczestników CIS	dokumentacja	WS NGO
1.5	Wsparcie w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba uczestników, - liczba zajęć - liczba godzin,	sprawozdania - dokumentacja	ZOZ NGO, WS
1.6	Wsparcie placówek służby zdrowia i stowarzyszeń w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- wartość w zł	- dokumentacja,	ZOZ, NGO, WS

PLANOWANE DZIAŁANIA		WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA WSKAŹNIKÓW	PLANOWANI REALIZATORZY
1.7	Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do ograniczenia jego spożycia lub, gdy jest to konieczne, podjęcia przez nią leczenia odwykowego (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- protokoły z posiedzeń komisji	- liczba posiedzeń podzespołu MKRPA ds. leczenia odwykowego, - liczba wniosków wpływających do MKRPA o wszczęcie postępowania, - liczba spraw umorzonych w związku ze zmotywowaniem przez komisję do podjęcia leczenia	MKRPA
1.8	Kierowanie na badanie specjalistyczne w celu wydania opinii psychologiczno-psychiatrycznej (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- protokoły z posiedzeń - prowadzona dokumentacja	- liczba osób skierowanych na badania, - liczba wydanych opinii	MKRPA, specjaliści - biegli sądowi
1.9	Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- protokoły z posiedzeń - prowadzona dokumentacja	- liczba skierowanych do sądu wniosków	MKRPA
1.10	Wsparcie Poradni Uzależnienia i Współuzależnienia od Substancji Psychoaktywnych SP SP ZOZ w Suwałkach w zakresie działalności profilaktycznej oraz leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych (ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- prowadzona dokumentacja, - sprawozdania	- liczba wspartych projektów, - wartość udzielonych dotacji, - liczba odbiorców - liczba zakupionych testów	WS, MKRPA, SP SP ZOZ

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 1 co najmniej : 130.000 zł.

Cel szczegółowy 2

Ograniczanie rozmiarów zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadużywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków oraz przemocą w rodzinie

PLANOWANE DZIAŁANIA		WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA WSKAŹNIKÓW	PLANOWANI REALIZATORZY
2.1	Dofinansowanie zajęć terapeutycznych i grup wsparcia dla osób współuzależnionych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO, ZOZ, WS
2.2	Dofinansowanie zajęć terapeutycznych dla Dorosłych Dzieci Alkoholików - DDA i Dorosłych Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych - DDD (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO, ZOZ, WS
2.3	Wspieranie i dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny, psychoedukacyjny lub psychoprofilaktyczny lub działania animacyjne (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba dofinansowanych świetlic, - liczba uczęszczających dzieci	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO, WS
2.4	Wspieranie i dofinansowanie działań w formie pracy tzw. animatorów ulicznych ukierunkowanych na dzieci i młodzież z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba uczęszczających dzieci	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO, WS
2.5	Dofinansowanie dziecięcych i młodzieżowych grup psychoedukacyjnych i socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem uzależnienia alkoholowego i narkotykowego (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba funkcjonujących grup, - liczba uczęszczających dzieci	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO WS
2.6	Wspieranie działalności punktów poradnictwa psychologiczno – prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego oraz ośrodków interwencji kryzysowej (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba udzielonych porad, - liczba klientów	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO, MOPS, WS
2.7	Dofinansowanie działalności Działu Pomocy Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suwałkach (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba udzielonych porad, - liczba klientów	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	MOPS, WS
2.8	Wspieranie działań służących pogłębianiu więzi w rodzinie z problemem alkoholowym, np. poprzez dofinansowanie rodzinnych obozów terapeutycznych, terapii rodzin, półkolonii, pikników rodzinnych, pielgrzymek trzeźw ościowych, Dni Rodzin itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba zrealizowanych projektów, - liczba uczestników	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	WS, NGO, MOPS
2.9	Dofinansowanie realizacji programów ochrony osób doświadczających przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba udzielonych porad, - liczba uczestników, - liczba godzin zajęć	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO, MOPS, WS

2.10	Prowadzenie zajęć korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba godzin, - liczba uczestników	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	ANI REALIZATORZY NGO, MOPS, WS ZOZ, WS, NGO	
2.11	Finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, kursach specjalistycznych, naradach, konferencjach, warsztatach, seminariach przedstawicieli różnych grup społecznych i zawodowych zwłaszcza w zakresie: interdyscyplinarnej pomocy dziecku i rodzinie z problemem przemocy i uzależnień, trzeźwości kierowców, rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych, narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przemocy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba szkoleń/ kursów/ konferencji narad/ seminariów/ warsztatów, - liczba odbiorców	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		
2.12	Zakup i rozpowszechnianie materiałów promocyjnych i informatorów dotyczących działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba zakupionych materiałów	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja, - dokumenty finansowe		WS
2.13	Prowadzenie Alkoholowego Telefonu Zaufania w Izbie Wytrzeźwień (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba udzielonych porad	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		IW WS
2.14	Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego, tworzenie grup roboczych w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba posiedzeń zespołów i grup roboczych	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja, - protokoły		MOPS, WS
2.15	Dofinansowanie działalności Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego przy ul. Kościuszki 71 (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba udzielonych porad, - liczba godzin	- dokumentacja finansowa		WS NGO
2.16	Prowadzenie strony internetowej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach www.mkrpa.suwalki.pl (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba zamieszczonych informacji, - liczba odbiorców	- dokumentacja finansowa		WS
2.17	Wsparcie działalności szkolnych klubów mediatorów w zakresie zapobiegania przemocy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba godzin, - liczba uczestników	- sprawozdania	szkoły i inne placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze WS	

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 2 co najmniej : 900.000 zł.

Cel szczegółowy 3

Zapobieganie spożywaniu napojów alkoholowych oraz innych środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży

PLANOWANE DZIAŁANIA		WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA WSKAŹNIKÓW	PLANOWANI REALIZATORZY
3.1	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych oraz innych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba odbiorców, - liczba programów	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	szkoły i inne placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze PP-P, WS
3.2	Finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, w tym zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie na terenie szkół pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba uczestników, - liczba godzin, - liczba i rodzaj zakupionego sprzętu	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	WOWiS, WS, szkoły
3.3	Wsparcie organizacji różnego rodzaju powszechnie dostępnych zajęć pozalekcyjnych z elementami profilaktyczno-edukacyjnymi i socjoterapeutycznymi (ustawa o wychowaniu w trzeźwości, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba uczestników, - liczba godzin, - liczba i rodzaj zajęć	- sprawozdania, - protokoły z kontroli, - prowadzona dokumentacja	WS,
3.4	Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych, np. kluby dyskusyjne, gazetki, audycje radiowe, młodzieżowe grupy liderów (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba wspartych projektów, - liczba uczestników	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	WS, NGO Szkoły
3.5	Wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości osób kierujących pojazdami mechanicznymi, sprzętami żeglugi wodnej itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba wspartych projektów, - liczba uczestników	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	WS, SM, Kościoł NGO
3.6	Organizowanie lokalnych i włączanie się do ogólnopolskich kampanii profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba kampanii, - liczba odbiorców/ uczestników	- sprawozdania, - protokoły z kontroli, - prowadzona dokumentacja	WS, NGO
3.7	Przeprowadzenie diagnozy lokalnych problemów oraz zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych – alkoholizmu, narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- opracowana diagnoza	- prowadzona dokumentacja	WS, MKRPA

3.8	Zakup/opracowanie/pozyskanie oraz dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba zakupionych/ opracowanych/ pozyskanych materiałów	- dokumenty finansowe, - prowadzona dokumentacja	WS, MKRPA, PARPA, KBPN
3.9	Wydanie kalendarza Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba kalendarzy	- dokumenty finansowe, - prowadzona dokumentacja	WS,
3.10	Realizacja oraz wspieranie kampanii i programów dla rodziców promujących wychowywanie dzieci bez przemocy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba rodziców uczestnicząca w programach	- prowadzona dokumentacja	WS, KMP, PP-P, NGO
3.11	Promowanie zdrowego stylu życia w lokalnych środkach społecznego przekazu (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba artykułów, udzielonych wywiadów	- prasa lokalna i regionalna	MKRPA, WS
3.12	Wspomaganie działalności stowarzyszeń i fundacji działających w zakresie kultury i sztuki umożliwiających rozwijanie pasji artystyczno – kulturalnych dzieci i młodzieży uczestniczącej w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo – wychowawczych, psychoedukacyjnych lub socjoterapeutycznych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba uczestników - liczba godzin - liczba i rodzaj zajęć	- sprawozdania - prowadzona dokumentacja	WS, NGO

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 3 co najmniej : 320.000 zł.

Cel szczegółowy 4								
Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych								
PLANOWANE DZIAŁANIA	4.1	Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców alkoholu (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	WSKAŹNIKI	- liczba szkoleń, - liczba odbiorców	ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA WSKAŹNIKÓW	- sprawozdania, - listy obecności, - protokoły	PLANOWANI REALIZATORZY	WS MKRPA
	4.2	Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów ustawy związanych z zakazem reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej na terenie Suwałk (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba interwencji		- informacja z działalności		KMP, SM, MKRPA
	4.3	Podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba interwencji		- informacja z działalności		KMP, SM, MKRPA
	4.4	Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba spraw		- prowadzona dokumentacja		WS, MKRPA
	4.5	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba kontroli		- protokoły		MKRPA, SM, UM

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 4 co najmniej : 5.000 zł.

Cel szczegółowy 5

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

PLANOWANE DZIAŁANIA		WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA WSKAŹNIKÓW	PLANOWANI REALIZATORZY
5.1	Remont, adaptacja lokali, pomieszczeń na rzecz instytucji i organizacji pozarządowych realizujących zadania Programu (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba wspartych projektów	- sprawozdania, - protokoły, - prowadzona dokumentacja	zainteresowane instytucje, WS
5.2	Zakup słodczy, gier, sprzętu sportowo-rekreacyjnego na potrzeby dzieci i młodzieży uczęszczającej do placówek wsparcia dziennego dzieci i młodzieży między innymi z okazji Dnia Dziecka, św. Mikołaja, Wielkanocy, Bożego Narodzenia itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- wartość w zł	- prowadzona dokumentacja, - dokumenty finansowe	WS, NGO
5.3	Dofinansowanie szkoleń typu: Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – II stopień, Studium Pomocy Psychologicznej, Programu Rozwoju Osobistego, warsztaty pomagania osobom uzależnionym i współuzależnionym itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba dofinansowanych szkoleń, - liczba osób biorących udział w dofinansowanych szkoleniach	- prowadzona dokumentacja	WS, MKRPA
5.4	Doskonalenie umiejętności członków MKRPA poprzez udział w szkoleniach i konferencjach (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba szkoleń - liczba członków biorących udział w szkoleniu	- prowadzona dokumentacja	WS, MKRPA
5.5	Udział w pracach Zespołu Ekspertów ds. Lokalnych i Regionalnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działającego przy PARPA (ustawa o wychowaniu w trzeźwości)	- liczba posiedzeń w pracach zespołu	- zaproszenia do udziału w pracach zespołu	WS, UM, PARPA
5.6	Współpraca z administracją rządową i samorządową w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń, konferencji, kampanii oraz monitorowania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba sprawozdań, raportów, programów, szkoleń, konferencji, kampanii	- karta zgłoszeń, - sprawozdania, raporty	UM, WS, MKRPA, ONG, SM, KMP, szkoły

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 5 co najmniej: 45.000 zł.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych w 2015 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2015 r. wynosi 1 500 000 zł. Planowany budżet Programu może ulec zmianom w przypadku niewykorzystania całkowitej kwoty pozyskanej w 2014 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zwrotów przekazanych przez sąd niewykorzystanych zaliczek na poczet wykonania opinii specjalistycznych osób uzależnionych od alkoholu.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SUWAŁKACH

1. Członek Komisji za udział w pracach podzespołów problemowych w danym miesiącu otrzymuje:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 10% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
2. Przewodniczący, jego zastępca oraz przewodniczący podzespołów za udział w pracach podzespołów problemowych w danym miesiącu otrzymują:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 15% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
3. Za udział w posiedzeniu plenarnym Komisji członkowie, przewodniczący, jego zastępca oraz przewodniczący podzespołów Komisji każdorazowo otrzymują wynagrodzenie w wysokości 4% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
4. Za udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych lub grupach roboczych w ramach Lokalnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz w ramach Lokalnego Systemu Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną przewodniczący, jego zastępca oraz członkowie Komisji w danym miesiącu otrzymują:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 10% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
5. Wynagrodzenie wypłacane jest z dołu, na podstawie listy obecności stanowiącej załącznik do protokołu z posiedzenia lub przeprowadzonych czynności. Osoby nieuczestniczące w pracach Komisji nie otrzymują ww. wynagrodzeń.

6. Za prace wykonane na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia wg stawki/kwoty określonej w umowie.
7. Na wynagrodzenia członków MKRPA za udział w posiedzeniach komisji oraz koszty obsługi działalności komisji zaplanowano kwotę na poziomie 2014 r. czyli ok. 100.000 zł.

**VII. W RAMACH OGRANICZANIA DOSTĘPNOŚCI DO
ALKOHOLU USTALA SIĘ ZASADĘ, ŻE JEDEN PUNKT
SPRZEDAŻY I PODAWANIA NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH,
ZAWIERAJĄCYCH POWYŻEJ 4,5% ZAWARTOŚCI ALKOHOLU
(Z WYJĄTKIEM PIWA) PRZEZNACZONYCH DO SPOŻYCIA
W MIEJSCU, JAK I POZA MIEJSCEM SPRZEDAŻY, PRZYPADA
NA
CO NAJMNIJ 400 MIESZKAŃCÓW (WEDŁUG MIEJSCA
STAŁEGO ZAMELDOWANIA W SUWAŁKACH)**

Według stanu na dzień 31.12.2013 roku liczba mieszkańców Suwałk wynosiła 69 317 osób. Natomiast limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 4,5% wynosi 165 (zgodnie z Uchwałą nr XIII/119/2011 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 września 2011 r.).

Wynika z tego, że w Suwałkach na jeden punkt sprzedaży ww. napojów alkoholowych przypada 420 mieszkańców.

Standard

działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych skierowanych do dzieci i młodzieży

- 1. Podmiot prowadzący świetlicę winien spełniać wymogi określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887), art. 18-28.**
- 2. Cele wprowadzenia przedmiotowego standardu:**
 - 1) zwiększenie liczby profesjonalnych działań o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży realizujących wybrane elementy Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach w ich najbliższym środowisku,
 - 2) zwiększenie dostępności działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych podejmowanych na rzecz dzieci i młodzieży na terenie Miasta Suwałki,
 - 3) stworzenie narzędzia do weryfikacji ofert na działania o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym składanych przez podmioty publiczne i niepubliczne, ubiegające się o finansowanie ze środków budżetowych Miasta Suwałki.
- 3. Standard odnosi się do prowadzenia następujących działań:**
 - 1) świetlicy środowiskowej (opiekuńczo-wychowawcza),
 - 2) świetlicy socjoterapeutycznej,
 - 3) zajęć socjoterapeutycznych.
- 4. Standard świetlicy środowiskowej (opiekuńczo – wychowawczej):**
 - 1) obszar działania obejmuje środowisko lokalne osiedla lub części miasta,
 - 2) w świetlicy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 30-cioro dzieci,
 - 3) pod opieką jednego wychowawcy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15-cioro dzieci,
 - 4) rodzaje prowadzonych zajęć:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
 - b) wspierające rozwój psychiczny i fizyczny, w tym rozwijające zainteresowania i zdolności,
 - c) kształtujące umiejętności życiowe i społeczne,
 - d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
 - e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
 - f) dożywanie,
 - 5) zadania świetlicy środowiskowej:

- a) stała, systematyczna współpraca z rodziną dziecka,
 - b) rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej,
 - c) organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych,
 - d) prowadzenie pracy z grupą poprzedzone jej planowaniem w zespole pracowników,
 - e) indywidualne spotkania z dziećmi organizowane poza pracą z grupą,
 - f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem i z grupą,
 - g) współpraca z innymi instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.),
 - h) pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi itp.),
 - i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki,
- 6) zajęcia w świetlicy środowiskowej prowadzą nauczyciele, wychowawcy i instruktorzy posiadający przygotowanie na kierunku: pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauka o rodzinie lub osoby z wykształceniem średnim i udokumentowanym co najmniej 3-letnim stażem pracy z dziećmi lub rodziną,
- 7) dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy środowiskowej za zgodą rodziców lub opiekunów,
- 8) w świetlicy środowiskowej może zostać zorganizowany hostel zapewniający opiekę w porze nocnej,
- 9) pracownikami świetlicy mogą być osoby które:
- nie są i nie były ograniczone, zawieszono lub pozbawiono władzy rodzicielskiej,
 - nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,
 - wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego

5. Standard świetlicy socjoterapeutycznej:

- 1) obszar działania obejmuje środowisko lokalne - część miasta,
- 2) w świetlicy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 30-cioro dzieci,
- 3) pod opieką jednego wychowawcy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15-cioro dzieci,
- 4) rodzaje prowadzonych zajęć:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
 - b) ogólnorozwojowe, w tym rozwijające zainteresowania i uzdolnienia,
 - c) rozwijające umiejętności życiowe i społeczne,
 - d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
 - e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
 - f) socjoterapeutyczne, prowadzone w celu eliminowania zaburzeń zachowania,
 - g) specjalistyczne, w szczególności korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne,
 - h) wyjazdowe warsztaty i obozy socjoterapeutyczne,
- 5) zadania świetlicy socjoterapeutycznej:
 - a) sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,

- b) prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci,
 - c) praca ze stałymi grupami dzieci,
 - d) praca z dziećmi w kontakcie indywidualnym,
 - e) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla dzieci. W planach tych warto uwzględnić włączanie dziecka w działania różnorodnych kół zainteresowań, grup rozwojowych, w pozalekcyjne i pozaszkolne zajęcia – zgodnie z predyspozycjami i zainteresowaniami dziecka,
 - f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem zgodnej z charakterem placówki (dokumentacja diagnozy, planów i realizacji indywidualnych i grupowych zajęć z dziećmi wraz z osiągnięciami),
 - g) utrzymywanie kontaktów z rodziną dziecka w celu:
 - diagnozy sytuacji rodzinnej,
 - rozwiązywania problemów rodziny (np. motywowanie osoby uzależnionej lub współuzależnionej do podjęcia terapii),
 - współpracy dotyczącej postępów dziecka w procesie socjoterapii,
 - h) współpraca z instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.), które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych. Niezwykle istotna jest współpraca z wychowawcami klas, pedagogami szkolnymi i nauczycielami uczącymi dzieci, zwłaszcza tych przedmiotów, które sprawiają dzieciom trudności. Aby zwiększyć efektywność pomocy, konieczna jest wymiana informacji na temat sytuacji szkolnej dziecka, ewentualnych wagarów itp.
 - i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki,
 - j) zajęcia (spotkania) grupowe dla rodziców, warsztaty w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych.
- 6) dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy socjoterapeutycznej po uzyskaniu zgody rodziców lub opiekunów,
 - 7) zajęcia organizuje się po sporządzeniu diagnozy dziecka, w szczególności rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego, i jego rodziny, diagnoza ta jest podstawą do przygotowania indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla każdego dziecka oraz planu pracy z jego rodziną,
 - 8) zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej prowadzą psycholodzy, pedagodzy i inni specjaliści posiadający przygotowanie do tego rodzaju działalności potwierdzone odpowiednim certyfikatem,
 - 9) w świetlicy socjoterapeutycznej powinien być zatrudniony jeden psycholog,
 - 10) uczestnicy zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej mogą korzystać z dożywiania,
 - 11) pracownikami świetlicy mogą być osoby które:
 - nie są i nie były ograniczone, zawieszono lub pozbawiono władzy rodzicielskiej,
 - nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,
 - wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego

6. Standard zajęć socjoterapeutycznych:

- 1) diagnoza indywidualna dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
 - 2) prowadzenie zajęć zgodnie z programem dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci,
 - 3) utrzymywanie stałych kontaktów z rodziną dziecka,
 - 4) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla dzieci,
 - 5) prowadzenie dokumentacji,
 - 6) współpraca z instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.),
 - 7) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących prowadzonych zajęć,
 - 8) grupy dzieci powinny być organizowane w określonych przedziałach wiekowych,
- programy zajęć grupowych (cele, formy zajęć, metody) powinny być dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci oraz ograniczeń wynikających z ich sytuacji rodzinnej.